

URBACT IV programmas projekta DIGI-INCLUSION ekspertu tikšanās nr. 4

10.10.2024. plkst. 14.00-17.00

Sudraba zāle, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte

4. nodevums – Autori "Creativity Lab"

Projekta mērķis

Risināt sociālās atstumtības problēmas un veicināt digitālo iekļaušanu, ne tikai nodrošinot piekļuvi tehnoloģijām, bet arī ļaujot cilvēkiem attīstīt nepieciešamās prasmes, pilnībā izmantojot digitālās pasaules piedāvātās iespējas atbilstoši vietējiem apstākļiem.

Lai mazinātu digitālo plaisu, projekta ietvaros tiks izstrādāts Integrētais rīcības plans digitālai iekļaušanai.

Darba kārtība

13.40-14.00	Dalībnieku ierašanās, reģistrācija, kafija
14.00-14.15	Digitālās prasmes kā nozīmīgs MVU sektora un sabiedrības attīstības faktors. Mg.oec. (PhD studente) D.Kabile
14.15-14.35	Izpēte par iepriekšējo ekspertu tikšanās rezultātiem
14.35-15.30	Projekta mērķu un uzdevumu definēšana
15.30-15.50	Kafijas pauze
15.50-17.00	Projekta mērķu un uzdevumu apkopošana un prezentēšana
17.00	Darba grupas noslēgums

[4 iepriekš definētas tēmas un šīs darbnīcas komandas

Motivācija

Piekluve

Lietojamība

Pielietošana

+

•

○

Darba semināra mērķi un uzdevumi

- Semināra mērķis ir darba grupai atskatīties uz iepriekšējās darbnīcās paveikto, definēt problēmu kodolīgā formā, kā arī radīt Jelgavas novada vīziju digitālajai iekļaušanai un plānot darbības vīzijas iedzīvināšanai.
- Šajā fāzē rīkotā darbnīca kalpos kā būtisks punkts tālākai darbībai. Tiks vēlreiz pārskatīti iepriekšējo darbnīcu radītie materiāli, tie apkopoti un radīts jauns plāns tālākai darbībai. Darbnīcā turpināsim strādāt ar četriem izvirzītajiem šķēršļiem sabiedrības iesaistē.
- Nedēļu iepriekš dalībniekiem tika nosūtīts dokuments par darba semināra mērķi un uzdevumiem, kā arī iepriekšējā pasākuma nodevumu.
- Dalībnieki tika aicināti turpināt darbu pie iepriekš definētajām tēmām attiecībā uz motivāciju, lietošanu, lietojamību un pieeju.

Digitālās prasmes kā nozīmīgs MVU sektora un sabiedrības attīstības faktors. Mg.oec. (PhD studente) D.Kabile

Motivācija

Personu motivācija iesaistīties digitālajā pasaulē vai izmantot digitālos pakalpojumus/rīkus ir galvenais faktors.

Motivācijas trūkums cilvēkos var nozīmēt to, ka gan pieejamības, gan lietojamības centieni var izgāzties.

Motivācija

Darbība	Aktivitātes	Rezultāti	Izaicinājumi	Laika plāns
Informatīva kampaņa Pēc vecuma grupām	Tik-Tok, Instagram, Facebook, Vecākiem lietotājiem – klātiene	Mazinās negatīvā dominānce, vairāk izmantos digitālos pakalpojumus	Negribēs dzirdēt Nevarēs apmeklēt Nesapratīs	2026. gads 3 mēneši
Informatīvas un skaidrojošas kampaņas	Plakāti, infografika, video pamācības, saruna ar mentorū	Uzlabošanās izpratne, izglītība	Nenokļūst līdz mērķauditorijai	2026. gads 12 mēneši
Digitālā kartēšana Jauni wi-fi stabi ciemā	Koplietošanas ierīču audits Koplietošanas ierīces	Pieejama informācija cilvēkiem par to, kur iespējams izmantot digitālās tehnoloģijas	Telpas, nerasniedzams attālums Izmantošanas laiks	2025. gads 2026. gads
Digitālie vēstneši vietās, kur pieejami pakalpojumi	Tikšanās klātienē ar demo versiju	Atlaide maksājumiem, bonusi	Digitālo vēstnešu motivācija, sabalansētība	2025. gads
Loteriju uzrīkot	E-pakalpojumu izmantošana bill.me	Samazinās rindas Viedāka dzīve	Nebūs pieprasīts	2026. gads 3 mēneši

+

•

○

Motivācijas komanda

- Pašvaldības ēkā iespējams izvietot pieejas punktu, līdzīgi kā bankā. Pieslēgta viedierīce, kur ir iespējams izmēģināt tehnoloģijas, apmaksāt rēķinus, saņemt atbalstu.
- Ja cilvēks vēlas ietaupīt komisijas maksu vai saņemt simbolisku atlaidi par pakalpojumu, digitālie norēķini varētu to sekmēt.
- Izaicinājums: Kā motivēt digitālo vēstnesi, lai spētu pildīt savu uzdevumu?
- Bill.me platforma, kas ļauj izveidot regularitāti un radīt ieradumu cilvēkiem maksāt rēķinus digitāli vai laimēt kādu atraktīvu balvu.
- Wi-fi stabiem ir paredzēta iespēja pievienot stacionāri viedierīci, kas ļautu cilvēkiem, kuriem ir pieejamības šķērslis, to izskaust.
- Kā radīt uzticēšanās sajūtu mentoriem un tiem, kurus apmāca?
- Skolās radīt aktivitātes, kur digitālās prasmes māca atbilstoši vecuma posmam.

+

•

○

Motivācijas komanda

Komentāri:

- Patīk ideja par skolām un bērnu motivēšanu. Rada sadarbību starp dažādām paaudzēm.
- Infografikas, demo versijas ar MI palīdzību varētu uztaisīt ātrāk un lētāk.
- Wi-fi stabi – laba ideja, ko vajag vairāk.
- Burkāni par pakalpojuma pieejamību jau eksistē vairākās vietās.
- 12 mēneši ir pārāk mazs laiks, lai apmācītu mentorus.
- Valstiski mums ir lieli izaicinājumi ar apjomīgu sistēmu veidošanu.

Piekļuve

Attiecas uz piekļuves trūkumu tādām digitālajām tehnoloģijām kā internets, mobilās ierīces un datori. Šī plaša ir visvienkāršākais līmenis, lai identificētu un, galvenokārt, ietekmētu tos, kuriem ir ierobežotākas finansiālās iespējas.

Piekluve

Darbība	Aktivitātes	Rezultāti	Izaicinājumi	Laika plāns
Identificēt interneta pieslēguma jaudas	Kartes izveide	Mērķēti veikt uzlabojumus	Lieli finansiāli ieguldījumu	12 mēneši
Finansiālā sloga palielināšana tiem, kas nelieto digitālos pakalpojumus	Visiem pakalpojumiem, kuri ir digitalizēti ieviest maksu, ja iet klātienē	Papildus motivācija apgūt digitālās prasmes	Negatīva iedzīvotāju attieksme Interneta nepieejamība	3 gadi
IKT un digitālo rīku lietošanas apmācības dažādām iedzīvotāju grupām	Apmācību organizēšana un popularizēšana	Lietošanas prasmju pilnveide	Zema iedzīvotāju iesaiste	12 mēneši
KAC un interneta pieejas punktu popularizēšana	Informatīvas kamapaņas īstenošana informējot par KAC un IP pārklājumu	Iedzīvotāji ir informēti, kur atrodas alternatīvi interneta pieejas punkti	Jāpadara informācija pastāvīgi pieejama. Informācija pienāk, kad tā vēl nav aktuāla	6 mēneši
Motivācijas trūkuma apzināšana	Sociālā darbinieka iesaistīšana Aptaujas	Cilvēku ar zemu motivāciju profilēšana un kartēšana	Laikietilpīgi un finansiāli dārgi Ar laiku zūd datu aktualitāte	10 mēneši
Rēķinu apmaksas kultūra internetā	Rēķinu apmaksas dienas aktivitāšu centros	Neformālā gaisotnē apgūt rēķinu apmaksu internetā	Tehnikas vienību trūkums	

+

•

○

Piekļuves komanda

Komentāri:

- Starp paaudžu digitālie tīkli – Digitālie pāri. Ja tas nav tavs ģimenes loceklis, tad šāds formāts varētu noteikti strādāt.
- Digitālās kafejnīcas – Pankūku dienas un pie reizes apmaksā rēķinus ar palīgu.
- Ļoti konkrētas aktivitātes un soļi.
- Doma par profilēšanu arī ir pozitīva.
- Motivācijas trūkuma apzināšanās – kas to izvērtēs un pateiks, ka cilvēkam trūkst motivācijas.
- Lielas atšķirības starp pilsētu vai lauku reģionu. Tāpat jāsaprot, kas to vislabāk var novērtēt – bibliotēkāres, sociālie darbinieki. Vai visur šī pieeja nostrādās?
- Vai soda mehānisms ir motivējošs faktors? Iespējams, jā, ka līdz 2030. gadam strādā abi mehānismi un dot pārejas laiku.
- Vispārēja sadarbība interneta pārklājuma nodrošināšanā ir valstisks jautājums. Kā nodrošināt uztvērējus katrā mājā?

Pielietošana

Lietojuma dalīšana attiecas uz prasmju un zināšanu trūkumu digitālo tehnoloģiju efektīvā izmantošanā, pat ja tām ir pieeja.

Pielietošana

Darbība	Aktivitātes	Rezultāti	Izaicinājumi	Laika plāns
Dažādu grupu apzināšana, lai noskaidrotu, kurās jomās ir ierobežotas iespējas	Līdzcilvēku apzināšana Cēloņu identificēšana Vispārīga informācija par akciju	Katram cēlonim ir savs risinājuma piedāvājums. Darbs individuāli vai grupā, ja klientu ir daudz.	Var būt nepieciešama individuāla pieeja, trūks cilvēkresursu	
Atbildības apzināšanās spēju pilnveidošana	Līdzcilvēku pozitīvās pieredzes stāsti, atbalsts, pamācības. Autoritātes kā mentori	Pārvarētas bailes lai uzsāktu ko jaunu (digitāli)	Pirmās uzmanības piesaiste, noturēšana	
Nerakstītās kultūras, aizspriedumu pārvarēšana sabiedrībā	Piesaistīt ar praktisku darbību (pīt klūgas) un tālāk ar digitālo (youtube, Whatsapp)	Ar maziem soļiem, caur sev interesējošām tēmām apmācās digitāli	Tehnikas nodrošinājums Procesu pēctecība – kas notiek pēc vienas meistarklases?	
Ieradumu laušana Apzināt kuriem būs nepieciešams apgūt prasmes, lai atīstītu uzņēmējdarbības prasmes un prasmes izaugsmei.	Pieredzes stāsti par to kā strādāt digitāli, gudri un pelnīt vairāk. Turēt apmācāmo ar "To Do" listi, lai ar noteiktiem šabloniem sāk strādāt viegli Konsultāciju pieejamība Tīklošanās ar darbnīcām un prasmju apmaiņa	Uzņēmējs attīstās Cilvēks paliek sabiedrībā pieejamāks, mazāk resursu tiek ieguldīti viņa "apkalpošanā" Var atskaites sniegt attālināti	Personības īpatnības nepieņemt jauno Vecākas paaudzes pieņem un adaptējas lēnāk un ar lielāku «Noņemšanos»	

+

•

○

Pielietošanas komanda

Komentāri:

- Patīk, kad iesaista mākslu, pieredzes stāstus, tīklošanās aktivitātēs.
- Kas ir līdzcilvēks? Kaimiņš? Rads? Draugs? Ja visi ir atbildīgi, tad atbildību neuzņemas neviens.
- Konkrēti mērāms rezultāts ir tas, kas mums pietrūkst mazliet vairāk no šīs komandas prezentācijas.

Lietojamība

Attiecas uz zināšanu un izpratnes trūkumu, lai lietderīgi izmantotu viņiem pieejamo informāciju un pakalpojumus, pat ja viņiem ir pieejama tehnoloģija un prasmes to izmantot. Šo dalījumu parasti ir visgrūtāk noteikt. Nemiet vērā arī to, ka lietojamības dalījums attiecas uz personas spēju izmantot saturu, nevis uz to, cik saturs ir lietojams lietotājiem.

Lietojamība

Darbība	Aktivitātes	Rezultāti	Izaicinājumi	Laika plāns
Interneta lietojamības kartes izveide	Apzināt KAC un bibliotēkas, kas varētu konsultēt	Kartes izveide un audits	Finansējums un atbildīgie	2025. gada 1 ceturksnis
Iespēju pieejamības popularizēšana	Reklamēt interneta lietojamības karti KAC, bibliotēkās, novada ziņās, soc. Tīklos, veikalos	Cilvēki ir informēti un izmanto vietas un atbalstu	Finansējums un atbildīgie	2025-2026. gads
Apmācības Interneta lietojamībā	Jaunieši apmāca seniorus VARAM Digitālais projekts Mūžizglītības apmācības Uzņēmēju apmācības	Brīvprātīgo sistēma Apmācību pamata prasmes Uzņēmēji ar augstām digitālām prasmēm	Finansējums un atbildīgie	2025 - regulāri
Kiberdrošības vadlīniju izstrāde	Informēt iedzīvotājus par drošības apdraudējumiem internetā	Nesasniedz auditoriju	Finansējums un atbildīgie	2025. gads

+

•

○

Lietojamības komanda

Komentāri:

- Ļoti atraktīva prezentācija! Prieks klausīties.
- Pozitīvi, ka vēlas auditēt jau esošus risinājumus un meklēt sadarbības iespējas.
- Kiberdrošība arī noteikti svarīga tēma, par kuru runāt.
- Baža vai jaunieši būs gatavi apmācīt seniorus.
- Ja cilvēki vēl neizmanto pamata prasmes un pakalpojumus digitāli, vai kiberdrošības apmācības ir šī brīža prioritāte?